

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 9 listopada 2017 r. *

Odwołanie – Pomoc państwa – Artykuł 107 ust. 1 TFUE – Publiczna usługa nadawcza – Środki przyjęte przez władze duńskie na rzecz duńskiego nadawcy TV2/Danmark – Pojęcie pomocy przyznawanej przez państwo lub przy użyciu zasobów państwowych

W sprawie C-656/15 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 7 grudnia 2015 r.,

Komisja Europejska, reprezentowana przez B. Stromskiego, T. Maxiana Ruschego i L. Grønfeldt, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

wnosząca odwołanie,

popierana przez:

Urząd Nadzoru EFTA, reprezentowany przez C. Zatschlera, M. Schneidera, a także Í. Isberg i C. Perrin, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient w postępowaniu odwoławczym,

w której pozostałymi uczestnikami postępowania są:

TV2/Danmark A/S, z siedzibą w Odense (Dania), reprezentowana przez O. Koktvedgaard, адвокат,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

Królestwo Danii, reprezentowane przez C. Thorninga, działającego w charakterze pełnomocnika, wspieranego przez R. Holdgaard, адвокат,

Viasat Broadcasting UK Ltd, z siedzibą w West Drayton (Zjednoczone Królestwo), reprezentowana przez M. Honorégo i S. Kalsmosego-Hjelmborga, advokater,

interwenienci w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: R. Silva de Lapuerta (sprawozdawca), prezes izby, C.G. Fernlund, A. Arabadjiev, S. Rodin i E. Regan, sędziowie,

rzecznik generalny: M. Wathelet,

* Języki postępowania: duński i angielski.

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 30 maja 2017 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 W swoim odwołaniu Komisja Europejska wnosi o częściowe uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 24 września 2015 r., TV2/Danmark/Komisja (T-674/11, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem”, EU:T:2015:684), w którym sąd ten, po pierwsze, stwierdził nieważność decyzji Komisji 2011/839/UE z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie środków podjętych przez Danię (C 2/03) na rzecz TV2/Danmark (Dz.U. 2011, L 340, s. 1, zwanej dalej „sporną decyzją”) w zakresie, w jakim Komisja uznała, że przekazane TV2/Danmark za pośrednictwem Fonds TV2 (zwanego dalej „funduszem TV2”) wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 stanowią pomoc państwa, i, po drugie, oddalił wniesioną przez spółkę TV2/Danmark A/S skargę o częściowe stwierdzenie nieważności tej decyzji w pozostałym zakresie.

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

- 2 TV2/Danmark jest stworzoną w 1986 r. duńską spółką nadawczą. Stworzona początkowo jako samodzielne przedsiębiorstwo państwowe, spółka ta została przekształcona, ze skutkiem księgowym i podatkowym od dnia 1 stycznia 2003 r., w spółkę akcyjną. TV2/Danmark jest drugą co do wielkości stacją telewizji publicznej w Danii, największą zaś jest Danmarks Radio.
- 3 Zadanie spółki TV2/Danmark polega na produkcji i nadawaniu ogólnokrajowych i regionalnych programów telewizyjnych. Nadawanie to może odbywać się zwłaszcza za pośrednictwem urządzeń radiodfuzyjnych, satelitarnych oraz łączy kablowych. Zasady regulujące zobowiązania TV2/Danmark z zakresu usług publicznych określa duński minister kultury.
- 4 Na ogólnokrajowym duńskim rynku telewizyjnym oprócz nadawców publicznych działają także nadawcy komercyjni. Chodzi tu zwłaszcza o spółkę Viasat Broadcasting UK Ltd (zwaną dalej „spółką Viasat”) oraz o grupę tworzoną przez spółki SBS TV A/S i SBS Danish Television Ltd (zwaną dalej „grupą SBS”).
- 5 TV2/Danmark została początkowo utworzona dzięki oprocentowanej pożyczce państwowej, a jej działalność, podobnie jak działalność Danmarks Radio, miała być finansowana z wpływów z opłat abonamentowych uiszczanych przez wszystkich duńskich telewidzów. Ustawodawca duński zdecydował jednak, że TV2/Danmark, w odróżnieniu od Danmarks Radio, będzie miała ponadto możliwość skorzystania zwłaszcza z wpływów z działalności reklamowej.
- 6 W następstwie skargi wniesionej w dniu 5 kwietnia 2000 r. do Komisji przez spółkę SBS Broadcasting SA/Tv Danmark system finansowania TV2/Danmark został zbadany przez tę instytucję w decyzji 2006/217/WE z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie środków podjętych przez Danię na rzecz TV2/Danmark (Dz.U. 2006, L 85, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2006, L 368, s. 112, zwanej dalej „decyzją TV2 I”). Decyzja dotyczyła okresu obejmującego lata 1995–2002 i odnosiła się do następujących środków: wpływów z opłat abonamentowych, przelewów z funduszu przeznaczonego na finansowanie TV2/Danmark (fundusz TV2 oraz Radiofonden), kwot przyznanych ad hoc, zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych, zwolnienia z obowiązku spłaty odsetek i odroczenia spłaty rat pożyczek udzielonych TV2/Danmark w chwili utworzenia tego przedsiębiorstwa, gwarancji państwa na

kredyty operacyjne oraz korzystnych warunków wnoszenia opłat z tytułu wykorzystywania przez TV2/Danmark ogólnokrajowych częstotliwości nadawczych (zwanych dalej łącznie „rozpatrywanymi środkami”). Wreszcie dochodzenie Komisji dotyczyło także wydanego TV2/Danmark pozwolenia na nadawanie w systemie sieciowym za pośrednictwem częstotliwości lokalnych oraz spoczywającego na wszystkich właścicielach anten zbiorczych obowiązku emitowania za pośrednictwem ich urządzeń programów TV2 należących do kategorii usług publicznych.

- 7 Po przeanalizowaniu rozpatrywanych środków Komisja uznała, że stanowią one pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE ze względu na to, iż system finansowania TV2/Danmark, mający na celu zrekomensowanie kosztów świadczenia usługi publicznej przez to przedsiębiorstwo, nie spełniał drugiej i czwartej z czterech przesłanek określonych przez Trybunał w wyroku z dnia 24 lipca 2003 r., *Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, EU:C:2003:415, które to przesłanki zwane są dalej „przesłankami Altmark”).
- 8 Komisja rozstrzygnęła poza tym, że wspomniana wyżej pomoc przyznana TV2/Danmark przez Królestwo Danii w latach 1995–2002 była zgodna z rynkiem wewnętrznym w myśl art. 106 ust. 2 TFUE, z wyjątkiem kwoty 628,2 mln koron duńskich (DKK) (około 85 mln EUR), które Komisja uznała za „nadmierną rekompensatę”. Komisja tym samym nakazała Królestwu Danii odzyskanie tej kwoty wraz z odsetkami od spółki TV2/Danmark.
- 9 Decyzja TV2 I stała się przedmiotem czterech skarg o stwierdzenie nieważności wniesionych z jednej strony przez spółkę TV2/Danmark (sprawa T-309/04) oraz przez Królestwo Danii (sprawa T-317/04) a z drugiej strony przez konkurentów spółki TV2/Danmark – spółkę Viasat (sprawa T-329/04) i grupę SBS (sprawa T-336/04).
- 10 W wyroku z dnia 22 października 2008 r., *TV2/Danmark i in./Komisja* (T-309/04, T-317/04, T-329/04, T-336/04, EU:T:2008:457), Sąd stwierdził nieważność tej decyzji. Uznał w nim, że Komisja zgodnie z prawem uznała, iż realizacja misji publicznej powierzanej TV2/Danmark odpowiada definicji usług nadawczych świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym. Niemniej jednak Sąd stwierdził również, że przyjmując decyzję TV2 I Komisja dopuściła się szeregu nieprawidłowości.
- 11 Tak więc, po pierwsze, analizując kwestię tego, czy środki, których dotyczyła decyzja TV2 I, wiązały się z wykorzystaniem zasobów państwowych, Sąd stwierdził w szczególności, że Komisja przy dokonywaniu tej kwalifikacji nie uzasadniła swojej oceny w zakresie faktycznego uznania wpływów z reklam za lata 1995 i 1996 za zasoby państwowe. Po drugie, Sąd stwierdził, że dokonana przez Komisję ocena tego, czy druga i czwarta z przesłanek Altmark zostały spełnione, nie została oparta na rzetelnej analizie konkretnych przyczyn prawnych i ekonomicznych, w świetle których ustalona została kwota opłat abonamentowych przekazanych TV2/Danmark. Tak więc decyzja TV2 I była w tym względzie dotknięta brakiem uzasadnienia. Po trzecie, Sąd stwierdził, że wnioski Komisji dotyczące oceny zgodności pomocy w świetle art. 106 ust. 2 TFUE, a w szczególności istnienia nadmiernej rekompensaty, również były dotknięte brakiem uzasadnienia. Wedle Sądu wspomniany brak uzasadnienia wynikał z braku przeprowadzenia przez Komisję rzetelnego badania konkretnych przyczyn prawnych i ekonomicznych, które legły u podstaw ustalenia kwoty opłat abonamentowych przekazywanej TV2/Danmark w okresie objętym dochodzeniem.
- 12 W następstwie stwierdzenia nieważności decyzji TV2 I Komisja dokonała ponownego zbadania rozpatrywanych środków. Przy tej okazji zwróciła się do Królestwa Danii i spółki TV2/Danmark o udzielenie informacji, a ponadto otrzymała uwagi stron trzecich.
- 13 Komisja zakończyła postępowanie wydaniem spornej decyzji.
- 14 Decyzja ta dotyczy środków przyjętych na rzecz TV2/Danmark w latach 1995–2002. Jednak w swojej analizie Komisja uwzględniła także środki skutkujące dokapitalizowaniem przyjęte w 2004 r. w następstwie wydania decyzji TV2 I.

- 15 W spornej decyzji Komisja podtrzymała swoje stanowisko co do uznania przyznanych na rzecz TV2 rozpatrywanych środków za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W pierwszej kolejności instytucja ta stwierdziła, że wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 stanowią zasoby państwowe, a następnie, sprawdzając istnienie selektywnej korzyści, stwierdziła, że rozpatrywane środki nie spełniają drugiej i czwartej z przesłanek Altmark. Natomiast, chociaż w decyzji TV2 I Komisja stwierdziła, że suma 628,2 mln DKK (około 85 mln EUR) stanowi nadmierną rekompensatę niezgodną z art. 106 ust. 2 TFUE, to w spornej decyzji Komisja oceniła, że jest to odpowiednia w przypadku spółki TV2/Danmark rezerwa kapitału własnego. W sentencji tej decyzji Komisja stwierdziła, co następuje:

„Artykuł 1

Środki wdrożone przez Danię na korzyść TV2/Danmark w latach 1995–2002 w formie dochodów z opłat abonamentowych i innych środków omówionych w niniejszej decyzji są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 106 ust. 2 [TFUE]”.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

- 16 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 30 grudnia 2011 r. TV2/Danmark wniosła skargę o stwierdzenie częściowej nieważności spornej decyzji.
- 17 Tytułem żądania głównego TV2/Danmark wniosła do Sądu o stwierdzenie nieważności spornej decyzji w zakresie, w jakim Komisja stwierdziła w niej, że rozpatrywane środki stanowiły pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 18 Tytułem żądania ewentualnego TV2/Danmark wniosła do Sądu o stwierdzenie nieważności spornej decyzji w zakresie, w jakim Komisja uznała w niej, że:
- wszystkie rozpatrywane środki stanowiły nową pomoc;
 - wpływy z opłat abonamentowych, które w latach 1997–2002 były przekazywane TV2/Danmark, a następnie przekazywane dalej jej ośrodkom regionalnym TV2/Danmark, stanowiły pomoc państwa dla TV2/Danmark;
 - wpływy z reklam, które w latach 1995 i 1996, a także w trakcie likwidacji funduszu TV2 w 1997 r., były przekazywane z tego funduszu na rzecz TV2/Danmark, stanowiły pomoc państwa dla TV2/Danmark.
- 19 W zaskarżonym wyroku Sąd stwierdził nieważność spornej decyzji w zakresie, w jakim Komisja uznała w niej, że przekazane TV2/Danmark za pośrednictwem funduszu TV2 wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 stanowią pomoc państwa oraz oddalił skargę w pozostałym zakresie.

Postępowanie przed Trybunałem i żądania stron

- 20 Pismem złożonym w sekretariacie Trybunału w dniu 12 lutego 2016 r. Urząd Nadzoru EFTA wniósł na podstawie art. 40 akapit trzeci statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o dopuszczenie do niniejszego postępowania w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem z dnia 11 marca 2016 r. prezes Trybunału uwzględnił ten wniosek.

21 Komisja wnosi w odwołaniu do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim Sąd stwierdził w nim nieważność spornej decyzji, w której Komisja uznała, że przekazane TV2/Danmark za pośrednictwem funduszu TV2 wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 stanowią pomoc państwa;
- oddalenie co do istoty trzeciej części żądań podniesionej przez TV2/Danmark w pierwszej instancji tytułem ewentualnym, oraz
- obciążenie TV2/Danmark kosztami postępowania.

22 TV2/Danmark wnosi do Trybunału o:

- oddalenie odwołania oraz
- obciążenie Komisji kosztami postępowania.

23 Urząd Nadzoru EFTA wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim Sąd stwierdził w nim nieważność spornej decyzji ze względu na to, że Komisja doszła w niej do wniosku, iż wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 stanowiły pomoc państwa, oraz
- oddalenie co do istoty trzeciej części żądań podniesionej przez TV2/Danmark w pierwszej instancji tytułem ewentualnym.

24 Viasat wnosi do Trybunału o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w zakresie, w jakim Sąd stwierdził w nim nieważność spornej decyzji, zgodnie z którą wpływy z reklam przekazane za pośrednictwem funduszu TV2 w latach 1995 i 1996 TV2/Danmark stanowiły środek pomocowy;
- oddalenie co do istoty trzeciej części żądań podniesionej przez TV2/Danmark przed Sądem tytułem ewentualnym oraz
- obciążenie TV2/Danmark kosztami postępowania.

25 Królestwo Danii wnosi do Trybunału o oddalenie odwołania.

W przedmiocie odwołania

Argumentacja stron

- 26 Odwołanie Komisji opiera się na jednym tylko zarzucie, w którym instytucja ta twierdzi w istocie, że Sąd, uznając, iż błędnie zakwalifikowała ona jako pomoc państwa wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 przekazane TV2/Danmark przez TV2 Reklame A/S za pośrednictwem funduszu TV2, przyjął błędną wykładnię pojęcia „zasobów państwowych” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 27 Komisja twierdzi w tym względzie, że skoro TV2 Reklame była spółką publiczną, której jedynym udziałowcem było państwo duńskie, pozostawała ona pod całkowitą kontrolą tego państwa i do jego dyspozycji, efektem czego jej zasoby należało uznać za stanowiące zasoby państwowe w rozumieniu tego postanowienia.

- 28 W szczególności Komisja podnosi, że pierwotne pochodzenie rozpatrywanych zasobów jest bez znaczenia dla ich kwalifikacji jako państwowych, a pierwotnie prywatny charakter tych zasobów nie może pozbawić ich charakteru zasobów państwowych.
- 29 Zdaniem Komisji Sąd dopuścił się naruszenia prawa, rozstrzygając zaś w pkt 208, 211 i 212 zaskarżonego wyroku, że wpływy pochodzące od osób trzecich, takich jak przedsiębiorstwa publiczne, należy uznać za zasoby państwowe tylko wówczas, gdy dobrowolnie zostały one przekazane do dyspozycji państwa przez ich właścicieli, bądź zostały przez nich porzucone, a państwo wzięło na siebie zadanie zarządzania tymi środkami.
- 30 Zdaniem Komisji jest również zbyteczne sprawdzanie tego, czy państwo sprawuje kontrolę nad rozpatrywanymi zasobami, skoro fakt sprawowania przez państwo kontroli nad przedsiębiorstwem publicznym wiąże się ze sprawowaniem przez nie kontroli nad jego zasobami.
- 31 Komisja uważa więc, że Sąd, dokonując w pkt 212, 214 i 215 zaskarżonego wyroku oceny tego, czy państwo duńskie sprawowało kontrolę nad zasobami przekazanymi TV2/Danmark przez TV2 Reklame za pośrednictwem funduszu TV2, naruszył prawo ze względu na przyjęcie zbyt wąskiej wykładni pojęcia „kontroli”.
- 32 W tym kontekście Komisja twierdzi, że decydujące znaczenie ma nie kwestia tego, czy organy duńskich władz, w tym przypadku minister kultury, rzeczywiście dysponowały tymi zasobami i podjęły decyzję o ich przeznaczeniu, lecz tego, czy miały one taką możliwość. Tak więc okoliczność polegająca na tym, że w odniesieniu do lat 1995 i 1996 minister kultury podjął decyzję o przekazaniu całego zysku z TV2 Reklame do funduszu TV2, jest pozbawiona znaczenia dla kwestii kontrolowania tych zasobów przez państwo, skoro to ono właśnie miało możliwość zadecydowania o tym, czy zasoby mogą posłużyć do innych celów niż takie właśnie ich przekazanie.
- 33 Ponadto zdaniem Komisji Sąd w pkt 209 i 213 zaskarżonego wyroku błędnie zinterpretował wyrok z dnia 13 marca 2001 r., *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160) i przeprowadził niewłaściwe porównanie tego wyroku z niniejszą sprawą.
- 34 Urząd Nadzoru EFTA i Viasat stoją, podobnie jak Komisja, na stanowisku, że Sąd, rozstrzygając, iż rozpatrywane wpływy z reklam nie stanowią „zasobów państwowych” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE ani, co za tym idzie, pomocy państwa w rozumieniu tego postanowienia, dopuścił się naruszenia prawa.
- 35 TV2/Danmark i Królestwo Danii kwestionują tę argumentację Komisji.
- 36 Podnoszą one w szczególności, że kontrola nad wpływami z reklam za lata 1995 i 1996 wypłacanych TV2/Danmark za pośrednictwem funduszu TV2 była sprawowana przez państwo duńskie jedynie w teorii, gdyż możliwość dysponowania tymi wpływami była uwarunkowana uprzednim zaspokojeniem potrzeb finansowych TV2/Danmark, a w rzeczywistości całość tych wpływów była przekazywana TV2/Danmark.
- 37 TV2/Danmark i Królestwo Danii stoją na stanowisku, że rozumowanie Komisji opiera się na błędnej wykładni prawa duńskiego.
- 38 Ponadto TV2/Danmark i Królestwo Danii uważają, że Sąd, stwierdzając, że okoliczności rozpatrywane w niniejszej sprawie są podobne do okoliczności sprawy, w której wydano wyrok z dnia 13 marca 2001 r., *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), nie dopuścił się żadnego naruszenia prawa.
- 39 Wreszcie Królestwo Danii uważa, że dokonane przez Sąd rozróżnienie pomiędzy wpływami z reklam przekazywanych TV2/Danmark przez TV2 Reklame za pośrednictwem funduszu TV2 i wpływami z abonamentu radiowo-telewizyjnego przekazywanymi z funduszu TV2 do TV2/Danmark jest

uzasadnione tym, iż fakt, że źródłem tych pierwszych wpływów są środki wpłacone TV2 Reklame przez prywatnych reklamodawców, zaś te drugie pochodzą z opłaty pobieranej przez państwo duńskie celem zapewnienia finansowania duńskiej publicznej usługi nadawczej.

Ocena Trybunału

- 40 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału zakwalifikowanie danego środka jako „pomocy” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE wymaga spełnienia wszystkich przewidzianych w tym postanowieniu przesłanek (zob. wyrok z dnia 17 lipca 2008 r., Essent Netwerk Noord i in., C-206/06, EU:C:2008:413, pkt 63 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 41 We wspomnianym postanowieniu określone zostały cztery przesłanki. Po pierwsze, musi mieć miejsce interwencja państwa lub przy użyciu zasobów państwowych. Po drugie, musi istnieć możliwość wywarcia przez ten środek wpływu na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Po trzecie, dany środek winien przysparzać beneficjentowi jakiejś korzyści. Po czwarte, musi on zakłócać konkurencję lub grozić jej zakłóceniem (zob. wyroki: z dnia 24 lipca 2003 r., Altmark Trans i Regierungspräsidium Magdeburg, C-280/00, EU:C:2003:415, pkt 75; z dnia 17 lipca 2008 r., Essent Netwerk Noord i in., C-206/06, EU:C:2008:413, pkt 64; a także z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 15).
- 42 W niniejszym przypadku przedmiotem sporu jest jedynie pierwsza z przesłanek.
- 43 Co się tyczy tej przesłanki, związanej z tym, by korzyść była przyznana bezpośrednio lub pośrednio z zasobów państwowych, należy przypomnieć, że środki niewiążące się z przekazaniem zasobów publicznych mogą wchodzić w zakres pojęcia „pomocy” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (zob. w szczególności wyroki: z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 36; z dnia 30 maja 2013 r., Doux Élevage i Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, pkt 34; a także z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 19).
- 44 Pojęcie pomocy „przyznawanej przy użyciu zasobów państwowych” ma obejmować, poza korzyściami przyznanymi bezpośrednio przez państwo, również korzyści przyznane za pośrednictwem organizacji publicznej lub prywatnej, wskazanej lub utworzonej przez to państwo do zarządzania tą pomocą (zob. wyroki: z dnia 13 marca 2001 r., PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, pkt 58; z dnia 30 maja 2013 r., Doux Élevage i Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, pkt 26; z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 20).
- 45 Prawo Unii nie zezwala bowiem na obejście zasad dotyczących pomocy państwa poprzez sam fakt tworzenia niezależnych instytucji zobowiązanych do rozdzielania pomocy (zob. wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 23).
- 46 Ponadto należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału art. 107 ust. 1 TFUE dotyczy wszelkich środków pieniężnych, które władze publiczne mogą rzeczywiście wykorzystywać w celu wspierania przedsiębiorstw, bez względu na fakt, czy środki te są na stałe częścią majątku państwowego. W konsekwencji, nawet jeśli kwoty związane z danym środkiem nie są na stałe w posiadaniu skarbu państwa, fakt, że pozostają one nieprzerwanie pod kontrolą publiczną, a zatem – do dyspozycji właściwych władz krajowych, wystarcza, by zakwalifikować je jako zasoby państwowe (zob. wyroki: z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 37; z dnia 17 lipca 2008 r., Essent Netwerk Noord i in., C-206/06, EU:C:2008:413, pkt 70; z dnia 30 maja 2013 r., Doux Élevage i Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, EU:C:2013:348, pkt 35; z dnia 19 grudnia 2013 r., Association Vent De Colère! i in., C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 21).

- 47 Wynika z tego, że w sytuacji gdy zasoby państwowe podlegają kontroli państwa i pozostają zatem do jego dyspozycji, zasoby te są objęte pojęciem „zasobów państwowych” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Korzystając bowiem ze swego dominującego wpływu na takie przedsiębiorstwa, państwo może bardzo skutecznie kierować wykorzystaniem swoich zasobów w celu sfinansowania, w stosownych przypadkach, konkretnych korzyści na rzecz innych przedsiębiorstw (zob. podobnie wyrok z dnia 16 maja 2002 r., Francja/Komisja, C-482/99, EU:C:2002:294, pkt 38).
- 48 Bez znaczenia w tym względzie jest okoliczność polegająca na tym, że rozpatrywane zasoby są zarządzane przez podmioty inne niż władza publiczna czy też pochodzą pierwotnie z prywatnego źródła (zob. wyroki: z dnia 2 lipca 1974 r., Włochy/Komisja, 173/73, EU:C:1974:71, pkt 35; z dnia 8 maja 2003 r., Włochy i SIM 2 Multimedia/Komisja, C-328/99 i C-399/00, EU:C:2003:252, pkt 33).
- 49 Jak wskazał Sąd w pkt 176 zaskarżonego wyroku, w latach 1995 i 1996 przestrzenie reklamowe TV2/Danmark nie były sprzedawane przez samą TV2/Danmark, lecz przez spółkę zewnętrzną, TV2 Reklame, a wpływy z tej sprzedaży były przekazywane TV2/Danmark za pośrednictwem funduszu TV2.
- 50 W tym względzie bezsporne jest to, że, podobnie jak TV2/Danmark, TV2 Reklame i fundusz TV2 stanowiły pozostające w posiadaniu państwa duńskiego przedsiębiorstwa publiczne, którym powierzono zadanie polegające na przekazywaniu do TV2/Danmark wpływów pochodzących ze sprzedaży tych przestrzeni reklamowych.
- 51 Tak więc kanał płatniczy wykorzystywany do przekazywania tych wpływów do TV2/Danmark był na całej swej długości uregulowany przez duńskie ustawodawstwo, zgodnie z którym zadanie polegające na zarządzaniu tymi wpływami spoczywało na specjalnie uprawnionych do tego przez państwo przedsiębiorstwach publicznych.
- 52 Rozpatrywane wpływy znajdowały się z tego względu pod kontrolą publiczną i pozostawały do dyspozycji państwa, które mogło decydować o ich przeznaczeniu.
- 53 Tak więc, zgodnie z przypomnianym w pkt 43–48 niniejszego wyroku orzecznictwem Trybunału, rozpatrywane wpływy stanowią „zasoby państwowe” w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- 54 Wynika z tego, że Sąd dopuścił się naruszenia prawa, rozstrzygając w pkt 220 zaskarżonego wyroku, że wpływy osiągnięte w latach 1995 i 1996 ze sprzedaży przez TV2 Reklame przestrzeni reklamowych TV2/Danmark i przekazane tej ostatniej spółce za pośrednictwem funduszu TV2, nie stanowią zasobów państwowych i że, co za tym idzie, Komisja błędnie zakwalifikowała je jako pomoc państwa.
- 55 Jak już zostało to przypomniane w pkt 48 niniejszego wyroku i wbrew temu, co wynika z pkt 211 zaskarżonego wyroku, okoliczność, że wpływy te pochodziły od prywatnych reklamodawców, jest bez znaczenia w tym względzie, a także dla kwestii, czy środki te były kontrolowane przez duńskie organy władzy.
- 56 Ponadto w pkt 208 i 212 zaskarżonego wyroku Sąd błędnie uznał, że zarządzane przez przedsiębiorstwa publiczne wpływy pochodzące od osób trzecich mogą stanowić zasoby państwowe bądź pod warunkiem, iż dobrowolnie zostały one przekazane do dyspozycji państwa przez ich właścicieli, bądź pod warunkiem, że zostały porzucone przez ich właścicieli, a państwo wzięło na siebie zadanie zarządzania tymi środkami.
- 57 Wbrew bowiem temu, co stwierdził Sąd, nie znajduje to żadnego uzasadnienia w orzecznictwie Trybunału.

- 58 To samo dotyczy zawartych w pkt 214, 215 i 217 zaskarżonego wyroku rozważań, zgodnie z którymi tylko część tych wpływów, która, na mocy decyzji ministra kultury, nie została przekazana TV2/Danmark, mogła stanowić zasoby państwowe, a to, że brak było obowiązku corocznego przekazywania tych wpływów z funduszu TV2 do TV2/Danmark, nie może prowadzić do dokonania innej oceny.
- 59 Jak bowiem zostało stwierdzone w pkt 49–52 niniejszego wyroku, istnienie publicznej kontroli rozpatrywanych wpływów z reklam wynikało z tego, że wpływy te były zarządzane przez posiadane przez państwo duńskie przedsiębiorstwa publiczne. Ponadto bezsporne jest, że zgodnie z ustawodawstwem duńskim to minister kultury miał możliwość decydowania o tym, czy te wpływy zostaną przekazane na inny cel niż przekazanie ich funduszowi TV2.
- 60 Wreszcie sytuacja omawiana w niniejszej sprawie nie jest porównywalna z tą rozpatrywaną w wyroku z dnia 13 marca 2001 r., *PreussenElektra* (C-379/98, EU:C:2001:160), w którym Trybunał rozstrzygnął, że spoczywający na prywatnych przedsiębiorstwach zajmujących się zaopatrzeniem w energię elektryczną obowiązek zakupu energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii po ustalonych cenach minimalnych nie prowadzi do żadnego pośredniego bądź bezpośredniego transferu zasobów państwowych do przedsiębiorstw, które tę energię wytwarzają (zob. wyroki: z dnia 13 marca 2001 r., *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, pkt 59; z dnia 17 lipca 2008 r., *Essent Netwerk Noord i in.*, C-206/06, EU:C:2008:413, pkt 74; z dnia 19 grudnia 2013 r., *Association Vent De Colère! i in.*, C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 34).
- 61 W tej ostatniej sprawie przedsiębiorstwa nie były bowiem uprawnione przez państwo do zarządzania zasobami państwowymi, lecz spoczywał na nich obowiązek zakupu przy użyciu własnych zasobów finansowych (zob. wyroki: z dnia 17 lipca 2008 r., *Essent Netwerk Noord i in.*, C-206/06, EU:C:2008:413, pkt 74; z dnia 19 grudnia 2013 r., *Association Vent De Colère! i in.*, C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 35; a także postanowienie z dnia 22 października 2014 r., *Elcogás*, C-275/13, niepublikowane, EU:C:2014:2314, pkt 32).
- 62 Ponadto w tej sprawie rozpatrywane środki nie mogły zostać uznane za zasoby państwowe, gdyż w żadnym momencie nie znajdowały się one pod publiczną kontrolą (zob. wyrok z dnia 19 grudnia 2013 r., *Association Vent De Colère! i in.*, C-262/12, EU:C:2013:851, pkt 36; a także postanowienie z dnia 22 października 2014 r., *Elcogás*, C-275/13, niepublikowane, EU:C:2014:2314, pkt 32).
- 63 Jak zaś zostało już podniesione, niniejsza sprawa dotyczy przedsiębiorstw publicznych, a mianowicie TV2 Reklame i fundusz TV2, które zostały stworzone przez państwo duńskie, pozostają w jego posiadaniu i zostały przez nie uprawnione do zarządzania wpływami pochodzącymi ze sprzedaży przestrzeni reklamowych innego przedsiębiorstwa publicznego, czyli TV2/Danmark, w taki sposób, że te wpływy znajdowały się pod kontrolą państwa duńskiego i pozostawały do jego dyspozycji.
- 64 Co za tym idzie, Sąd, rozstrzygając w pkt 213 zaskarżonego wyroku, że sytuacja rozpatrywana w niniejszej sprawie jest analogiczna do tej rozpatrywanej w sprawie, w której wydano wyrok z dnia 13 marca 2001 r. (*PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160), dopuścił się naruszenia prawa.
- 65 W tych okolicznościach należy uwzględnić jedyny z podniesionych przez Komisję na poparcie jej odwołania zarzutów i uchylić zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim Sąd stwierdził w nim nieważność spornej decyzji w części, w jakiej Komisja uznała w niej, że wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 wypłacone TV2/Danmark za pośrednictwem funduszu TV2 stanowiły pomoc państwa.

W przedmiocie skargi do Sądu

- 66 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jeżeli odwołanie jest zasadne, Trybunał uchyla orzeczenie Sądu. Może on wówczas wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeśli stan postępowania na to pozwala, lub skierować sprawę do ponownego rozpoznania przez Sąd.
- 67 W niniejszej sprawie Trybunał stoi na stanowisku, że należy wydać orzeczenie ostateczne w przedmiocie wniesionej przez TV2/Danmark skargi o stwierdzenie nieważności spornej decyzji.
- 68 W tym względzie wystarczy podnieść, że, z przyczyn przedstawionych w pkt 43–64 niniejszego wyroku czwarty z zarzutów TV2/Danmark podniesionych tytułem ewentualnym na poparcie trzeciej części żądań należy oddalić.
- 69 Tak więc skargę TV2/Danmark należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

- 70 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu Trybunału, jeżeli odwołanie jest zasadne i to sam Trybunał orzeka wyrokiem kończącym postępowanie w sprawie, rozstrzyga on o kosztach.
- 71 Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 wspomnianego regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.
- 72 Ponieważ Komisja i Viasat wniosły o obciążenie TV2/Danmark kosztami postępowania, a ta przegrała sprawę w odniesieniu do wszystkich zarzutów, należy obciążyć ją, oprócz własnych kosztów, również wszystkimi kosztami poniesionymi przez Komisję i Viasat zarówno w pierwszej instancji, jak i w ramach niniejszego odwołania.
- 73 W myśl art. 140 § 1 regulaminu postępowania, mającego zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, państwa członkowskie i instytucje interweniujące w sprawie pokrywają własne koszty.
- 74 Królestwo Danii, występujące jako interwenient w pierwszej instancji, pokrywa własne koszty.
- 75 Zgodnie z art. 140 § 2 tego regulaminu postępowania, mającego także zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie jego art. 184 § 1, Urząd Nadzoru EFTA interweniujący w sprawie pokrywa własne koszty.
- 76 Co za tym idzie, Urząd Nadzoru EFTA, jako interwenient w niniejszym postępowaniu odwoławczym, pokrywa własne koszty.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

- 1) **Wyrok Sądu Unii Europejskiej z dnia 24 września 2015 r., TV2/Danmark/Komisja (T-674/11, EU:T:2015:684), zostaje uchylony w zakresie, w jakim Sąd stwierdził w nim nieważność decyzji Komisji Europejskiej 2011/839/UE z dnia 20 kwietnia 2011 r. w sprawie środków podjętych przez Danię (C 2/03) na rzecz TV2/Danmark ze względu na uznanie przez Komisję Europejską, że wpływy z reklam za lata 1995 i 1996 przekazane TV2/Danmark za pośrednictwem Fonds TV2 stanowią pomoc państwa.**

- 2) **Wniesiona przez TV2/Danmark A/S skarga o stwierdzenie nieważności decyzji 2011/839 zostaje oddalona.**
- 3) **TV2/Danmark A/S pokrywa, poza własnymi kosztami, koszty poniesione przez Komisję Europejską i Viasat Broadcasting UK Ltd zarówno w pierwszej instancji, jak i w ramach niniejszego odwołania.**
- 4) **Królestwo Danii i Urząd Nadzoru EFTA pokrywają własne koszty.**

Podpisy